

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 47.265/1
VAN 8 OKTOBER 2009

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 5 oktober 2009 door de Minister voor Ondernemen en Vereenvoudigen verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een ontwerp van amendement nr. 3 bij een ontwerp van wet "houdende sociale bepalingen" (titel II - hoofdstuk 5 - Erkenning van uitgevers van elektronische maaltijdcheques), heeft het volgende advies gegeven:

Overeenkomstig artikel 84, § 1, eerste lid, 2/, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het spoedeisende karakter gemotiveerd als volgt:

"Ten eerste is er de economische crisis die onze bedrijven aantast en die bijgevolg onze bedrijven doet besparen op allerhande uitgavenposten. Een van de niet te verwaarlozen uitgavenposten is de kost voor bedeling van de papieren maaltijdcheque. Zo geeft een bekend uitzendkantoor per maand ongeveer 2.193 euro uit voor de bedeling van maaltijdcheques in alle entiteiten van de onderneming in Vlaanderen en Brussel. Op jaarbasis beloopt dat maar liefst 26.316 euro. Ook voor de handelsondernemingen die de papieren maaltijdcheque aanvaarden betekenen de kosten voor verwerking, telling, versturing, edm. een aanzienlijke uitgave. Voor een bekend grootwarenhuis bedraagt de verwerkingskost van papieren maaltijdcheques 4.052.455 euro per jaar. De federale regering beschouwt het in dit economische ongunstig tijdperk als haar prioriteit om het economisch weefsel van onze samenleving te beschermen. De invoering van de elektronische maaltijdcheque draagt hiertoe bij dankzij haar kostenbesparende impact.

Ten tweede is het zo dat op het terrein een aantal bedrijven zijn gestart met het aanbieden van elektronische maaltijdcheques. Dit gebeurt vandaag in een rechtsvacuüm. Het is dan ook van groot belang om deze bedrijven zo snel mogelijk rechtszekerheid te verschaffen.

Tot slot is het van belang te vermelden dat het aanbieden van elektronische maaltijdcheques moet geregeld worden per CAO. Het is zo dat naar alle waarschijnlijkheid op het einde dit jaar een nieuwe stroom van CAO-onderhandelingen zal worden opgestart in het kader van de waarschijnlijke verlenging van de crisismaatregelen inzake tewerkstelling. Het is dan ook aangewezen om de bedrijven tegen dat ogenblik duidelijkheid te verschaffen over de voorwaarden voor het invoeren van de elektronische maaltijdcheque. Zo vermijden ze de opstart van een afzonderlijke onderhandelingsprocedure voor het sluiten van een CAO rond deze aangelegenheid".

*

* *

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond en van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan. Dat onderzoek geeft slechts aanleiding tot de hierna volgende opmerking.

*

* *

Het om advies voorgelegde amendement strekt er in hoofdzaak toe een rechtsgrond te creëren voor een erkenningsregeling voor de uitgevers van elektronische maaltijdcheques. In dat verband dient te worden herinnerd aan hetgeen de Raad van State, afdeling Wetgeving, heeft opgemerkt in advies 47.081/1/V van 18 augustus 2009 ¹:

"Bij de uitwerking van een erkennings- en toezichtsregime voor de uitgevers van elektronische maaltijdcheques, is eveneens rekening te houden met de Europeesrechtelijke dimensie van zulk een regeling. Meer bepaald wordt de stellers van het ontwerp nu reeds gewezen op het recht dat die dienstverleners gevestigd in een andere lidstaat van de Europese Unie uit het EG-Verdrag bezitten om de diensten verbonden aan de uitgifte en de circulatie van elektronische maaltijdcheques in België te kunnen aanbieden, hetzij op grond van de Dienstenrichtlijn ², hetzij op grond van richtlijn 2007/64/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 november 2007 betreffende betalingsdiensten in de interne markt tot wijziging van de richtlijnen 97/7/EG, 2002/65/EG, 2005/60/EG en 2006/48/EG, en tot intrekking van richtlijn 97/5/EG. Wat laatstgenoemde richtlijn betreft, valt immers niet uit te sluiten dat de uitgever van elektronische maaltijdcheques te kwalificeren is als een «betalingsdienstaanbieder», in het bijzonder wanneer het uitgewerkte systeem in feite aan de werknemer toelaat om betalingstransacties te verrichten ten gunste van derden".

Het is slechts bij de nadere uitwerking van de hiervoor bedoelde erkenningsregeling, in de vorm van een of meer ontwerpen van koninklijk besluit, dat de afdeling Wetgeving zal kunnen nagaan in welke mate die regeling in overeenstemming kan worden geacht met het Europese gemeenschapsrecht, inzonderheid met de hiervoor genoemde richtlijnen. Het stilzwijgen van de afdeling Wetgeving met betrekking tot dat punt, bij het onderzoek van het voorliggende ontwerp, kan dan ook niet zo worden begrepen dat er wat dat betreft geen opmerkingen zijn.

⁽¹⁾ Advies 47.081/1/V van 18 augustus 2009 over een ontwerp van koninklijk besluit "tot wijziging van artikel 19*bis* van het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders".

⁽²⁾ Voetnoot 3 uit het geciteerde advies: Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt. De ontworpen regeling lijkt minstens ten dele buiten de uitzonderingsgrond van de socialezekerheidswetgeving te vallen (zie artikel 1, lid 6, van die richtlijn).

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assessoren van de afdeling Wetgeving,
Mevrouw	G. VERBERCKMOES,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. F. VANNESTE, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 47.265/1
DU 8 OCTOBRE 2009

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre pour l'Entreprise et la Simplification, le 5 octobre 2009, d'une demande d'avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'amendement n/ 3 au projet de loi "portant des dispositions sociales" (titre II - chapitre 5 - Agrément des éditeurs des titres-repas électroniques), a donné l'avis suivant:

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2/, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée comme suit:

"Ten eerste is er de economische crisis die onze bedrijven aantast en die bijgevolg onze bedrijven doet besparen op allerlei uitgavenposten. Een van de niet te verwaarlozen uitgavenposten is de kost voor bedeling van de papieren maaltijdcheque. Zo geeft een bekend uitzendkantoor per maand ongeveer 2.193 euro uit voor de bedeling van maaltijdcheques in alle entiteiten van de onderneming in Vlaanderen en Brussel. Op jaarbasis belooft dat maar liefst 26.316 euro. Ook voor de handelsondernemingen die de papieren maaltijdcheque aanvaarden betekenen de kosten voor verwerking, telling, versturing, edm. een aanzienlijke uitgave. Voor een bekend grootwarenhuis bedraagt de verwerkingskost van papieren maaltijdcheques 4.052.455 euro per jaar. De federale regering beschouwt het in dit economische ongunstig tijdperk als haar prioriteit om het economisch weefsel van onze samenleving te beschermen. De invoering van de elektronische maaltijdcheque draagt hiertoe bij dankzij haar kostenbesparende impact.

Ten tweede is het zo dat op het terrein een aantal bedrijven zijn gestart met het aanbieden van elektronische maaltijdcheques. Dit gebeurt vandaag in een rechtsvacuüm. Het is dan ook van groot belang om deze bedrijven zo snel mogelijk rechtszekerheid te verschaffen.

Tot slot is het van belang te vermelden dat het aanbieden van elektronische maaltijdcheques moet geregeld worden per CAO. Het is zo dat naar alle waarschijnlijkheid op het einde dit jaar een nieuwe stroom van CAO-onderhandelingen zal worden opgestart in het kader van de waarschijnlijke verlenging van de crisismaatregelen inzake tewerkstelling. Het is dan ook aangewezen om de bedrijven tegen dat ogenblik duidelijkheid te verschaffen over de voorwaarden voor het invoeren van de elektronische maaltijdcheque. Zo vermijden ze de opstart van een afzonderlijke onderhandelingsprocedure voor het sluiten van een CAO rond deze aangelegenheid".

*

* *

En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, la section de législation a dû se limiter à l'examen de la compétence de l'auteur de l'acte, du fondement juridique ainsi que de l'accomplissement des formalités prescrites. Cet examen donne lieu à l'unique observation suivante.

*

* *

.../...

Le projet d'amendement soumis pour avis a principalement pour objet de procurer un fondement juridique à un régime d'agrément des éditeurs de titres-repas électroniques. À cet égard, il faut rappeler que dans l'avis 47.081/1/V du 18 août 2009 ¹, le Conseil d'État, section de législation, a observé:

"Lors de l'élaboration d'un régime d'agrément et de contrôle des éditeurs de titres-repas électroniques, il faut également tenir compte du fait que le droit européen s'y applique. L'attention des auteurs du projet est dès à présent attirée notamment sur le droit que le traité CE confère à ces prestataires de services établis dans un autre État-membre de l'Union européenne de pouvoir offrir les services liés à l'émission et à la circulation des titres-repas électroniques en Belgique, soit sur le fondement de la directive services ², soit sur celui de la directive 2007/64/CE du Parlement européen et du Conseil du 13 novembre 2007 concernant les services de paiement dans le marché intérieur, modifiant les directives 97/7/CE, 2002/65/CE, 2005/60/CE ainsi que 2006/48/CE et abrogeant la directive 97/5/CE. En ce qui concerne cette dernière directive, on ne peut pas exclure que l'éditeur de titres-repas électroniques doive être qualifié de «prestataire de services de paiement», en particulier lorsque le système élaboré permet en réalité au travailleur d'effectuer des paiements au profit de tiers".

Ce n'est que lors de la mise en oeuvre du régime d'agrément visé ci-dessus, sous la forme d'un ou de plusieurs arrêtés royaux, que la section de législation pourra examiner dans quelle mesure ce régime peut être considéré comme conforme au droit communautaire européen, en particulier aux directives citées ci-dessus. On ne peut dès lors déduire du fait que la section de législation ne dit rien sur ce point à l'occasion de l'examen du présent projet qu'il n'y a pas lieu de faire d'observation à ce sujet.

(1) Avis 47.081/1/V du 18 août 2009 sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'article 19bis de l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

(2) *Note 3 de l'avis cité*: Directive 2006/123/CE du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2006 relative aux services dans le marché intérieur. Au moins une partie des règles en projet ne semblent pas concernées par l'exception visant la législation en matière de sécurité sociale (voir l'article 1er, paragraphe 6, de cette directive).

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT, W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX, M. TISON,	assesseurs de la section de législation,
Madame	G. VERBERCKMOES,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. F. VANNESTE, auditeur adjoint.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. VAN VAERENBERGH.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

G. VERBERCKMOES

M. VAN DAMME